

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності
Викладач (-і)	Медицький Ігор Богданович, доц., д.ю.н., професор кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права
Контактний телефон викладача	Медицький Ігор Богданович (0342) 596134
E-mail викладача	Медицький Ігор Богданович igor.medytskyi@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку та розкладу занять на кафедрі. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, перевірка виконаних індивідуальних науково-дослідних, творчих завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є законодавство, що регламентує засади кримінальної відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень у системі господарювання України, а також практика реалізації відповідних норм. Тема відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності є надзвичайно актуальною і у сучасних умовах однією із найбільш проблемних у курсі Особливої частини кримінального права. З огляду на багатоаспектність суспільних відносин, кримінально-правову охорону яких здійснює Розділ VII КК України, нечіткість та суперечливість законодавчих формулювань окремих ознак господарських деліктів, відсутність у доктрині та практиці єдиних підходів у тлумаченні цих ознак, недостатність практики застосування окремих статей КК, традиційну бланкетність диспозицій переважної більшості норм, розміщених у цьому розділі, що зумовлює звернення до положень господарського, цивільного, фінансового, митного та іншого регуляторного законодавства – ці та інші моменти безумовно вказують на значущість для вивчення студентами навчальної дисципліни «Злочини у сфері господарської діяльності». Вивчення, яке дасть можливість більш впевнено володіти інформацією про основні моменти, що характеризують цю групу деліктів: їх суспільну небезпеку, об'єкти і предмети, змістовну характеристику поведінки, наслідки, специфіку причинного зв'язку, факультативні ознаки об'єктивної сторони, суб'єкт злочину, форми вини, кваліфіковані види тощо. Також немала увага буде приділятися питанням відмежування від суміжних складів кримінальних правопорушень, кваліфікації вчиненого за сукупністю.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності» є формування кваліфікованого випускника-юриста з ґрунтовним знанням кримінального законодавства, розумінням змісту кримінально-правових понять, вмінням вірно тлумачити положення кримінального закону та застосовувати їх у практичній діяльності.</p> <p>1.2. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є набуття студентами загальних та фахових компетентностей щодо кримінально-правового механізму захисту системи господарювання України; кримінально-правових норм; сутності та напрямків кримінально-правової політики у вказаній сфері.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	

Загальні компетентності:

✓ здатність до розуміння сутності кримінально-правового захисту відносин у системі господарювання України, а також можливостей подальшої професійної діяльності за спеціальністю;

✓ здатність визначення нових перспектив наукових досліджень проблем кримінально-правової політики протидії кримінальним правопорушенням у сфері господарської діяльності;

✓ здатність самостійного визначення, організації та проведення наукових досліджень проблем відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Фахові компетентності:

✓ здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері кримінально-правового захисту системи господарювання України і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей;

✓ здатність демонструвати знання інституційних та функціональних характеристик права, доктрини верховенства права, співвідношення норм міжнародного та національного права, здатність тлумачити та застосовувати норми права;

✓ здатність визначати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень проблем кримінально-правової політики протидії кримінальним правопорушенням у сфері господарської діяльності;

✓ здатність застосовувати знання основ педагогічної діяльності, дидактики вищої школи, традиційні та інноваційні форми навчання і педагогічні технології у сфері професійної діяльності;

✓ здатність розробляти проекти нормативно-правових актів, спрямованих на удосконалення механізму захисту відносин у сфері господарської діяльності засобами кримінально-правового впливу.

Програмні результати навчання:

- вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми механізму захисту відносин у сфері господарської діяльності засобами кримінально-правового впливу державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях;

- формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу вітчизняних наукових досліджень, правозастосовної практики, наявні літературні дані;

- застосовувати наукові знання термінології, основні закономірності юридичного мислення та пізнання, формулювати поняття і категорії, класифікувати та узагальнювати явища та процеси кримінально-правової політики протидії кримінальним правопорушенням у сфері господарської діяльності;

- планувати наукові дослідження, розробляти наукові проекти, складати пропозиції щодо вдосконалення та практичної реалізації відповідних законодавчих положень;

- розуміти загальні принципи та методи правових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх для самостійного аналізу та дослідження правового регулювання суспільних відносин у сфері протидії злочинності;

- розробляти пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства на основі проведеного дослідження.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	8

семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		64	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	081 Право	2	вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття сам. роб.
Тема № 1. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності: поняття, система, загальна характеристика		-	- 10
Тема № 2. Кримінальні правопорушення проти системи грошового обігу, фондового ринку і порядку обігу деяких документів		2	4 10
Тема № 3. Кримінальні правопорушення проти системи оподаткування і системи загальнообов'язкового державного соціального страхування		2	4 12
Тема № 4. Кримінальні правопорушення проти порядку зайняття господарською діяльністю		2	4 12
Тема № 5. Кримінальні правопорушення проти прав кредиторів. Кримінальні правопорушення проти засад добросовісної конкуренції.		2	4 10
Тема № 6. Кримінальні правопорушення проти порядку переміщення предметів через митний кордон України		-	2 10
ЗАГ.:		8	18 64
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 10.10.2010 р. (з наступними змінами) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-ННЮІ.pdf</i>		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами <u>одної письмової модульної контрольної роботи</u> . Робота виконується на 9 занятті. На контрольну виноситься 2 описових завдання, які оцінюються по 15 балів, і 1 практичне завдання, яке оцінюється у 20 балів. Максимальний бал за контрольну становить 50. <u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів)</u> студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань <i>знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kkp.pnu.edu.ua/denna-forma/</i>		
Семінарські заняття	Поточний контроль знань на семінарських заняттях передбачає усне опитування-співбесіду для з'ясування розуміння студентами		

	відповідної теми. Система оцінювання семінарських занять визначена п. 4.4.2.1., 4.6.2. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються п. 5 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Підсумковий контроль	Якщо студент за результатами поточного контролю набрав не менше 50 балів, то набраний ним бал зараховується як підсумковий контроль (залік). <u>Підсумковий контроль – залік</u> у письмовій формі проводиться, якщо студент за результатами поточного контролю набрав менше 50 балів. На залік виносяться 3 тестові завдання, які оцінюються по 5 балів, 2 описові завдання, які оцінюються по 25 балів, 1 практичне завдання, яке оцінюється у 35 балів. Максимальний бал за залік становить 100 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи.

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань.

Академічна доброчесність.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу. Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

Неформальна освіта.

Зарахування здобувачам вищої освіти результатів неформальної освіти відбувається на підставі Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», затвердженого Вченою радою університету, протокол №10 від 27.11.2019 р. https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

8. Рекомендована література

1. Брич Л. П., Навроцький В. О. Кримінально-правова кваліфікація ухилення від

- оподаткування в Україні. К.: Атіка, 2000. 288 с.
2. Гудорова Н. О. Кримінально-правова охорона державних фінансів України: Монографія. Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2001. 384 с.
 3. Дудоров О. О. Злочини у сфері господарської діяльності: Кримінально-правова характеристика: Монографія. К.: Юрид. практика, 2003. 924 с.
 4. Киричко В. М., Перепелиця О. І.; за заг. ред. В. Я. Тація. Злочини у сфері господарської діяльності за Кримінальним кодексом України та в судовій практиці: науково-практичний коментар. Х.: Право, 2010. 784 с.
 5. Волинець Р. А. Кримінально-правова охорона фондового ринку: сучасний стан та перспективи вдосконалення. К.: Дакор, 2018. 452 с.
 6. Ключко А. М. Теоретико-прикладні засади протидії злочинам у сфері банківської діяльності в Україні: монографія. Суми: ФОП Щербина І. В., 2019. 476 с.
 7. Кримінально-правова характеристика злочинів у сфері господарської діяльності: посібник для підрозділів Національної поліції у схемах / А. Б. Кудлак, О. Ф. Пасека. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. 120 с.
 8. Каменський Д. В. Відповідальність за економічні злочини у Сполучених Штатах Америки та Україні: порівняльно-правове дослідження: монографія / переднє слово д-ра юрид. наук, проф. О. О. Дудорова. Київ : ВД «Дакор», 2020. 1128 с.
 9. Черней В. В. Кримінально-правові та кримінологічні засади запобігання злочинам у сфері діяльності небанківських фінансових установ в Україні: монографія. К.: ЦУЛ, 2020. 456 с.
- Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в Методичних рекомендаціях до вивчення відповідної дисципліни.
- Медицький І. Б. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності. Методичні вказівки для самостійної роботи (для студентів денної форми навчання другого курсу (ОР “Магістр”) / Ігор Богданович Медицький. Івано-Франківськ: Навчально-науковий Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2023. <https://kkr.pnu.edu.ua/denna-forma/>

проф. І. Б. Медицький